

W VAN DRIMMELEN

ACHTER DE GROENE SCHOOLDEUR

G. F. CALLENBACH N.V. NIJKERK

W. VAN DRIMMELEN

Achter
de groene
schooldeur

Tekeningen van Henk Poeder

G. F. Callenbach N.V. - Nijkerk

Een fijne Verjaardag

Nijdig joeg de wind de wolken snel voorbij, steeds verder, verder. . . .

De bijna kale takken van de bomen bogen diep voor de wind, die voorbijjoeg, zwiepten heen en weer, schudden hun laatste bladeren af; die vielen in de goot van een huisje, rolden dóór de goot, sprongen over de rand en tikten brutaal tegen de ruiten van het huisje en dansten weer verder.

Ze vierden feest. Feest in de goot van het huis, feest vóór het huis, op straat.

En ín het huis was óók feest!

Daar danste een jongen wild om de tafel heen, met in zijn hand een grote doos.

„O Vader, wat fijn, wat reuze, zo'n pracht meccano-doos. Deze is nog véél mooier en veel groter dan die van Henk. Heel, héél erg bedankt, hoor,” en meteen vloog Kees Vermeer zijn vader om de hals.

„Ho, jô, bedaar een beetje,” lachte meneer Vermeer, „je hebt 'm niet van mij alleen, hoor, je moeder is er ook nog!”

„Ja natuurlijk. Moeder, ik zou u bijna vergeten. 't Is ook zo prachtig. Hier, u krijgt op iedere wang een flinke.”

Tjonge, jonge, was dat even een boffer! Een knaap van een meccanodoos had ie gekregen van vader en moeder, zo eentje, waar je een auto van kunt maken, met wielen met echte rubber banden.

Wat zou Henk opkijken vanmiddag. Die had geen rubberbanden om zijn wielen heen. Nou, een beste verjaardag had ie weer.

Fijn, vanmiddag mocht Henk bij hem komen spelen; dan zouden ze een pracht auto maken. Je kon 'm vast niet eens horen rijden, met zulke banden.

En de jongens in de klas, wat zouden die wel niet zeggen; er was vast niemand, die zo'n mooie doos had.

„Moeder, gaan we gauw eten, dan ga 'k vlug naar school.”

„Ja jô, we zitten al op jou te wachten, maar je had 't zeker zo druk, dat je niet eens op ons lette. . . .”

.. .. .

„Kijk Henk, hier heb je ze; pracht wioletjes, hè. Kijk 's, en je kan de banden er gewoon omdoen en afhalen, net als bij een echte auto. Reuze, hè.”

„Nou jô, schitterend.”

Met z'n tweetjes zitten ze in de huiskamer Kees' schat te bewonderen, Kees en Henk.

„Zullen we nou 's een auto gaan maken? Wat zullen we nemen, een luxe of een vrachtwagen?”

„Een luxe, die is veel mooier.”

„Ja, da's goed. Hier, Henk, hier heb je ook een schroevendraaier. Dan kan jij aan 't voorstuk beginnen, en

dan begin ik met 't achterstuk. In dit doosje zitten de schroefjes, geloof ik."

IJverig werkten ze, hun tongen uit de mond, en langzaam, heel langzaam groeide de auto. Nee, 't ging nog niet eens zo heel erg gemakkelijk; je moest goed uitkijken, dat je 't schroefje niet in het verkeerde gaatje stopte. Het gaf niks, het was juist fijn, als je je een beetje moest inspannen.

„Moet 't stuur nu links of rechts zitten?"

„Tja," Kees krabde eens achter zijn oren, „hoe is dat nou ook weer. Meester heeft pas nog gezegd, dat het in Engeland net andersom is dan bij ons."

„O ja, dat kwam omdat ze daar links moeten houden en wij rechts."

„Nou weet ik 't alweer: als je links moet rijden zit het stuur rechts en als je rechts moet houden zit het juist links."

„Dus ik moet het links zetten. Zo, nog even aandraaien. . . . klaar. Nou, ik kan niet verder, 't voorstuk is af."

„Nog even; hier nog een boutje en. . . ., ik ben ook klaar."

„Dan aan elkaar zetten, hè."

„Nou is hij zo klaar, jô, ik zie al dat het een reuze auto wordt. Wat zal ie licht lopen, zeg."

„Reken maar. Zeg, er waren er vanmorgen op school die 't niet eens geloofden. Jaap Visser zei, dat ze niet eens bestonden met rubberbanden."

„Hij is natuurlijk jaloers, dat snap je."

„Weet je wat, ik zal morgen eens een wiel mee naar school nemen, dan kan hij merken of ze bestaan, ja of nee."

„Ja zeg, dan kan hij zijn grote mond tenminste houden.”

„Klaar! Ga jij aan die kant van de kamer zitten, dan duw ik hem naar jou toe.”

Even gaf Kees een klein duwtje... keurig reed de auto over het zeil, geruisloos!

„Geweldig, jô! Hij gaat net zo gemakkelijk! Nou jij weer terug, hè?”

„Weet je wat. Ik ben een taxi-chauffeur en jij een politie-agent. En dan rijd ik te hard, of ik ga door een stoplicht of zo, en daarvoor moet jij me bekeuren.”

„Best, dan ga ik om de hoek van de tafel zitten, want anders zie je me en dan rijd je natuurlijk niet hard.”

Even later suisde de taxi door de kamer heen, reed pardoes tegen iemand op, zodat de chauffeur bijna ondersteboven buitelde.

„Agent, die vent heeft me aangereden. Die moet een bekeuring hebben!” Lachend stond Kees' moeder voor hen.

„Bent u erg gewond, mevrouw? Wil ik u naar den dokter laten brengen?” vroeg de „agent” bezorgd.

„Nou, 't is nogal losgelopen, agent, maar . . . kijken jullie eens naar de klok!”

„Lieve help, al halfzes!”

„Ja, de agent moet vlug zijn jas aantrekken en gaan eten, want ik denk, dat hij anders thuis de hond in de pot vindt.”

„Dat hoop ik niet, want ik heb een honger,” en met een angstig gezicht streek Henk over zijn maag heen. Even later stond hij op straat, tussen de buitelende bladeren. Eén woei hem vlak in zijn gezicht, maar hij merkte het bijna niet. Hij zette het op een lopen, om gauw thuis te zijn. Als moeder nou maar niet boos was, omdat hij misschien te laat kwam. 't Was niet te hopen. Wie weet mocht hij dan na 't eten nog wel een poosje weg.

Fijn!

II

Op de tweede plank van onder

Entonig krasten de pennen over het glatte papier, waarop langzamerhand het dictee verscheen, terwijl de meester rustig de woorden één voor één duidelijk oplas. Doch dat was dan ook het enige, wat je hoorde.

„Volgende zin. Ik zal 'm eerst weer helemaal oplezen, luister goed: De man viel van de steiger en brak zijn been. Zo. Schrijf maar op: De. . . .”

Langzaam krasten de pennen weer verder.

„Kees!”

Zacht klonk een fluisterende stem achter Kees z'n rug.

„Net doen of ik 't niet hoor en gewoon doorschrijven.”

Met inspanning had Kees juist een mooie krul aan zijn hoofdletter D gemaakt.

„. . . . man. . . .”

„Kees. . . ., Kee. . . . ees. . . .” De stem achter 'm hield vol.

„Laat me het wiel dan eens zien.”

„. . . . viel. . . .”

Een nijdige nee-knik met zijn hoofd was het enige antwoord, dat Kees gaf. Langzaam schreef hij weer verder.

„. . . . van. . . .”

„Doe niet zo flauw, jô, je mocht laatst van mij. . . .”

„Je praat toch niet, Jaap.” Meester had zich omgekeerd en keek nu in de richting, waar het gefluister vandaan gekomen was.

Jaap hield zijn mond maar, en deed net of hij ijverig aan het schrijven was.

Toen ging meester weer verder.

Als die Jaap nou zijn mond maar hield met zijn gezeur om dat wiel, dacht Kees, laat-ie dan tot vier uur wachten, dan mag hij het zien.

„. . . . de steiger. . . .” Keurig netjes werden de laatste woorden nog opgeschreven.

„Zo, trek er nu een streep onder en leg je schriften aan de rand van de bank.”

Even was het geroezemoes van linealen, die uit de kastjes gehaald werden en van potloden, die weer neergelegd werden en toen. . . .

„Kees, even maar, toe nou, jô, . . . mag het?”

Een ogenblik wist Kees niet, wat hij doen moest, geven of niet. Toen, om van hem af te wezen, haalde hij voorzichtig zijn mooie autoband uit zijn zak, onder zijn zakdoek vandaan, en reikte die onhoorbaar naar achteren, waar Jaap zat, toch wel een beetje bang, dat meester het zou merken en het dan afgepakt zou worden. Stel je voor, zijn prachtig nieuw wiel. Hij moest er niet aan denken! Gelukkig, alles ging goed; meester merkte niets. Zo, nu gauw met zijn armen over elkaar gaan zitten. Als die Jaap nu ook maar niets liet merken, die was altijd zo onvoorzichtig. Hij had het beter niet kunnen geven; Jaap was helemaal geen aardige jongen, veel groter en veel sterker dan Kees en soms zo gemeen; als hij het niet gegeven had, nou, dan zou hij misschien denken dat hij ze niet eens had, wielen met rubberbanden. . . . Als hij nu maar voorzichtig deed... „Haal jij de schriften in je rij op, Kees.”

Vlug stond hij op en liep naar voren. Toen, opeens, zag meester het. . . . Jaap had er te laat erg in gehad, dat hij nu niemand meer voor zich had zitten en zat met het autowiel voor zich op de bank. Haastig stopte hij het weg. Te laat. . . . het was al bemerkt.

„Als ik zie, dat je nog één keer niet meedoet, pak ik 't af hoor, begrepen?”

Jaap knikte een beetje van „ja”, blij dat hij er nog niet bij was. Maar Kees z'n hart bonsde van angst. O, als meester het nou 's echt afpakte, dan. . . . Hij had het toch niet moeten geven. Dom van hem geweest.

De volgende les was lezen; een nieuwe les, die ze eerst stilletjes voor zichzelf moesten doorlezen. 't Was een mooi verhaal, van een armen jongen, wiens vader ziek was, en die daarom ook helemaal niets verdiende. En

de moeder van den jongen moest toch eten kunnen kopen voor den zieken vader en voor haarzelf en voor Jan, zo heette die jongen. Toen ging Jan om halfvier uit school in het bos hout sprokkelen en dat probeerde hij dan aan de mensen te verkopen, zodat hij toch nog een paar centen voor zijn moeder kon verdienen. En eens, toen hij weer vlug uit school was gelopen om hout te gaan sprokkelen, vond hij vlak bij het bos een tasje. Nieuwsgierig deed hij het tasje open en keek, wat er in zat. . . .

Bons!!!

Opeens viel iets zwaars vlak achter Kees op de grond en direct daarop klonk de stem van den meester, die nu boos geworden was: „Ja, Jaap, breng je speelgoed nu maar hier. Ik heb je genoeg gewaarschuwd.”

Iemand bukte en raapte iets van de grond op. Kees schrok, vermoedde iets, iets heel ergs. Zbu het. . . .

Toen zag hij, hoe Jaap met een rood gezicht naar voren liep, naar de lessenaar en iets in de hand van den meester legde, iets glimmends met een zwarte band er om. Toen kwam hij naar zijn plaats terug, met gebogen hoofd.

Kees keek niet naar hem, tuurde steeds met grote, bange ogen naar den meester, die kalm de kastdeur opendraaide en het afgepakte op een plank neerlegde; hij zag precies waar: in het hoekje van de tweede plank van onderen. Toen zwaaide de kastdeur weer met een zucht dicht.

Het wiel was weg, afgepakt, misschien wel voor altijd. O, wat gemeen, wat in-gemeen van Jaap en van den meester. Maar van Jaap het gemeenst. Waarom had die nou weer zitten spelen. En nu was het afgepakt, zijn

mooie, spik-splinternieuwe wiel met een rubberband er om. Had hij het ook maar niet mee naar school genomen. Had hij het maar thuisgelaten, zoals vader gezegd had. Dan had het niet afgepakt kunnen worden ook.

Hij was er zo erg blij mee geweest en had 't zo graag aan de jongens van de klas willen laten zien, ook, omdat ze 't maar half geloofden.... en nu.... weg, weg.... Wat had je aan een meccanodoos met drie wielen? Toch zeker niets!....

.. .. .

„'t Is echt gemeen van je, jô, echt gemeen. Waarom zat je er nou weer mee te spelen?”

„Nou, wat kan ik er aan doen; ik liet het ding per ongeluk uit mijn handen glippen en toen viel het op de grond.”

Buiten voor de school, stonden ze, de jongens, en allemaal waren ze het met Kees eens, dat het de schuld van Jaap was, dat dat mooie autowiel afgepakt was; dat 't gemeen was van Jaap.

„Ja, goed, uit je handen laten glippen. Wat dééd je er mee in je handen? Meester had je toch al een keer gewaarschuwd!”

„Ach jô, als je wilt, hè,” en Jaaps stem werd geheimzinnig zacht. Alle jongens kwamen dicht om hem heen staan en luisterden gretig. „Als je wilt, dan heb je 't vandaag nog terug!”

Triomfantelijk keek hij de kring rond, langs de verbaasde jongensgezichten, die er nog niets van begrepen.

Vandaag nog terug? Toe nou, als hij hun nou iets wijs wilde maken. Ongelovig keken ze Jaap aan, die nóg geheimzinniger begon te kijken.

„Ga nou gauw! Hoe wou je dat dan doen?” Begerig klonk Kees' stem.

„Wel, doodgewoon, je gaat het terughalen. Dat is alles!”

„Ja zeg, loop nou, en dacht je dat je het dan zo maar een, twee, drie van den meester kreeg! Kun je geloven.”

„Nee, natuurlijk niet, stommerd, je moet het ook niet terug gaan vragen, je néémt het gewoon. Als de meester weg is.”

Met grote ogen keken ze allen Jaap aan. Wegnemen?
Zo maar?

„En daar merkt-ie niks van, jô, echt waar, hoor!”

Spiedend keek Jaap weer om zich heen, toen ging hij verder:

„Laatst hè, toen had hij van mij ook iets afgepakt, een mes. Nou, ik had gezien waar hij het neergelegd had, toen heb ik gewacht, tot hij wegging en ben op mijn kousen stilletjes het lokaal binnengeslopen en heb het weggepakt. Kijk, hier heb ik het weer!”

Stralend haalde Jaap zijn zakmes te voorschijn.

„Ja, maar, nu mist hij toch dat mes van jou,” zei Kees.

„Wel nee, jô, denk je, dat hij nog allemaal weet, wat hij afgepakt heeft? Geen denken aan. 't Ligt er vol met allerlei spullen! Heb je gezien, waar hij jouw wiel heeft neergelegd?”

Ja, dat wist Kees nog precies, op de tweede plank van onderen, maar

„'t Is toch eigenlijk gemeen; 't is stelen en dat mag niet.”

„Stelen?” Plagend klonk Jaaps stem. „Stelen? Och, het lieve ventje vindt het stelen. Maar ik niet, hoor. Het is toch van jou en niet van hem! En je mag wat van je eigen is toch wel terugnemen, zou ik denken. Stelen? Hoe kom je er bij!”

„Maar je moet het zelf weten. . . .”

.

Langzaam slenterden ze naar huis. Kees en Henk. Ze zeiden niet veel tegen elkaar, hoewel ze allebei wel aan hetzelfde dachten, vast en zeker. Ze dachten allebei aan dat mooie wiel, dat afgenomen was.

Ze hadden afgesproken, dat ze na schooltijd weer fijn

zouden gaan spelen met de meccanodoos, maar nu er één wiel weg was, nu kon je feitelijk niets maken. Nu was het helemaal niet leuk meer. En 't was alles Jaap z'n schuld. Had-ie maar stil moeten zitten.

„Kom je na 't eten nog, Kees?” vroeg Henk.

„Ja, 'k denk het wel; tenminste als ik mag van moeder, 't is al zo vroeg donker; maar ik zal het vragen.”

„Goed, nou aju dan, hoor. Kom jij me halen, of. . . .”

„Kom jij mij maar halen,” zei Kees.

III

Het grote avontuur

Toe Kees, neem nog een boterhammetje, jô, je hebt er pas drie op,” maande Kees' moeder aan, terwijl ze nog een boterham op z'n bordje neerlegde en er een stuk kaas op deed.

„Ben jij nou een Hollandse jongen? Drie sneetjes brood, wat is dat nou; anders wil je er die nog wel bij, als je al genoeg hebt.”

„Nee, echt niet, Moeder, ik heb heus genoeg. Ik heb vanavond helemaal geen honger,” weerde Kees af, terwijl hij zijn kopje thee leegdrank.

„Je bent toch niet ziek, wel? Ik zou vanavond maar vroeg onder de wol kruipen, want niet eten en gezond, dat kan niet samengaan.”

„Ach nee, ik ben heus niet ziek, ik heb alleen niet zo'n erge honger, anders niks.”

Toen ze gedankt hadden, bleef Kees stilletjes aan tafel zitten. Hij had geen zin in spelen.

Dat wiel, dat ene wiel. . . .

Zou Henk nog komen? O, daar was hij zeker; er rammelde tenminste iemand aan de achterdeur.

„Zo Henk, heb jij ook zo veel gegeten als je vriendje?” vroeg mevrouw Vermeer.

„Nou mevrouw, ik heb er maar drie op, ik had helemaal geen honger vanavond.”

„Daar snap ik nou helemaal niks meer van; Kees heeft ook maar drie boterhammetjes op, en anders. . . . Wat zijn jullie toch rare jongens!”

„Kees, ga je nog een poosje mee spelen?” vroeg Henk. Vragend zag Kees zijn moeder aan.

„Mag het, Moeder?”

„Nou, eigenlijk was het beter, dat je binnen bleef, want jongens, die niet eten. . . .”

„Hè Moeder, heel eventjes. . . . Mag het?”

„Nou, vooruit, maar niet te lang, hoor. Het wordt al zo vroeg donker en 't is trouwens koud ook.”

Toen ze buiten liepen, zeiden ze weer niet veel tegen elkaar. Zonder dat ze er erg in hadden liepen ze de richting van school uit.

„Zou de meester het niet merken?”

Henk wist direct waar Kees het over had, natuurlijk over zijn wiel.

„'k Weet het niet; Jaap zegt van niet, maar Jaap”

„Wie weet, hoe lang het duurt, voor ik het terugkrijg.”

„Ja”

„'t Is toch eigenlijk helemaal geen stelen ook, als je wat van je eigen is, terugpakt, wat vind jij?” vorste Kees.

„Tja , 'k weet het ook niet.”

„Zou de school al op slot zijn, denk je?”

„Ik denk het wel; het is nu al bijna halfzeven, zie je.”

„Als de deur nou nog open was”

„Zou je het dan doen?”

„Ik zou mijn wiel zo dolgraag terughebben Als de deur open is, dan dan dan denk ik, dat ik het maar probeer en als de deur dicht is, dan, nou, dan kan ik het vanzelf niet doen.”

Toen liepen ze weer zwijgend verder, slenterend, Kees en Henk.

Eigenlijk hoopte Kees de schooldeur op slot te vinden. Hij was er toch niet helemaal zeker van, niet gemeen te zijn, al ging hij zijn eigen speelgoed terughalen. En stel je voor, dat de meester eens binnenkwam, als hij in school was. Tjonge, jonge, wat zou hij dan bang zijn, als dat eens gebeurde, want dan zou de meester het misschien wel aan zijn vader en zijn moeder gaan vertellen en dan brrrr. Maar wat zou meester nu in school moeten doen, wel nee, die zat natuurlijk thuis, lekker bij de kachel.

Ja, en toch, tòch. . . . Zou hij het morgen vragen aan den meester? Dan kreeg hij het toch niet. Had hij 't onder schooltijd niet aan Jaap moeten geven, zou meester natuurlijk zeggen.

Nu deze hoek nog om, en dan waren ze er, nog tien. . . . nog vijf. . . . nog drie stappen. . . . toen stonden ze stil, vlak voor de grote groene deur. Het koperen slot en de knop waren het enige aan die deur, dat niet groen was. Nog nooit had Kees zo goed de knop bekeken; 't leek wel of die tegen hem zei: „Ik zeg het lekker niet of ik op slot zit, ja of nee!”

Even voelen.

„Ja.”

Met een kloppend hart deed Kees een paar stappen vooruit, stapte twee treden van de harde grijze stenen stoep op. Toen stond hij stil, vlak voor de deur. . . .

Schuw keek hij om zich heen of er niemand aankwam, maar alleen Henk was in de straat.

„'t Proberen,” fluisterde hij bijna.

Langzaam stak hij zijn hand uit, pakte de knop beet, die koud was. Zou de deur open zijn? Toen drukte hij de knop naar beneden en duwde zachtjes met zijn knie. . . . zwaar ging de deur open!

Haastig trok hij hem weer dicht en sprong de stoep af, naar Henk toe.

„Open!”

Henk knikte, hij had het al gezien.

„Ga je?” vroeg hij in spanning.

Kees zei niets, wist niet, wat hij doen moest, de deur was open, dus, zou hij gaan, maar. . . . O, als er toch eens echt iemand kwam, de meester of. . . . Hij voelde zich als een dief, die wil gaan inbreken om te stelen. Maar

zijn wiel, zijn mooi, nieuw wiel! Zoals niemand in heel de klas er een had, een met een rubberband er om. Hij wist precies waar het lag, in 't hoekje op de tweede plank van onderen.

Angstig hamerde zijn hartje; je kon het bijna horen kloppen. Doen. . . . of niet doen? Zijn wiel hebben. . . . of kwijt zijn?

„Ik ga,” zei hij toen opeens.

„Wacht jij hier, ik ben zo terug.”

Henk knikte, zei zachtjes: „Ja.”

Toen stapte Kees wéér de stoep op, en wéér drukte zijn hand de knop omlaag; wéér week de deur zachtjes naar binnen.

Toen, terwijl hij nog haastig even rondkeek, sloop hij naar binnen, deed behoedzaam de zware groene deur met de ijzeren scharnieren en koperen sloten achter zich dicht: hij stond op de gang, waar hij iedere dag doorliep, en 't leek nu wel of het een heel nieuwe, een heel andere gang was. Akelig stil was het er in, niets dan lege kapstokhaken keken hem aan.

Voorzichtig deed hij een stap vooruit, bleef toen, geschrokken, opeens weer stil staan. Hoorde hij iets? Liep daar iemand?

Nog voorzigtiger deed hij een tweede stap.

Toen merkte hij, dat het zijn eigen voetstappen waren, die weerklonken in de lege, stenen gang.

Voetje voor voetje schoof hij vooruit, zachtjes, alsof iemand het zou horen. Nog twee deuren, dan was hij bij zijn lokaal.

Met gebogen rug, een bonzend hart en saamgeknepen vuisten sloop hij op zijn tenen naderbij; nog één deur.... hij was er.

„t Gaat goed, 't gaat goed,” dacht hij, „nog even, en dan ben ik weer buiten.”

De deur van het lokaal klemde, hij moest harder rukken, maar hij durfde nu beter dan straks, hij was lang zo bang niet meer, want zo meteen. . . .

Dan schokt de deur open en hij staat in het lokaal. Daar, in die hoek, staat de kast, de deur staat op een kier.

De tweede plank van onderen, de tweede plank van onderen, danst het maar in zijn hoofd. Hij staat al voor de kastdeur, de deur piept open. . . ., hij bukt zich. . . ., kijkt. . . ., grijpt. . . . Een rond, zwaar ding ligt in zijn hand. . . . zijn autowiel!

Vlug stopt hij het in zijn zak en doet de deur weer dicht. En dan... plotseling... hoort hij iets. Een deur, die open- en weer dichtgaat, voetstappen, die klakken op de harde stenen gangvloer, iemand, die neuriet....

Doodsbleek staat Kees nog bij de kast. „De meester,” schiet door zijn gedachten. „De meester!” Wat moet hij doen?

De voetstappen en het neuriën komen dichterbij.

Dan holt hij, gebukt en op zijn tenen, naar achter in de klas en valt plat op zijn buik achter de laatste bank neer. Hij trilt van angst.

Zou hij in dit lokaal moeten zijn of... Hij legt zijn hand voor zijn mond, om zijn hijgende adem te smoren. Dan hoort hij, hoe iemand voorbij zijn deur loopt, het volgend lokaal binnengaat en een kast openklapt. Even daarna gaat de deur weer dicht en op de gang wordt met sleutels gerammeld. Een klap van de grote buitendeur, die dichtgedaan wordt, dan nog een korte klik en het is weer doodstil in school. Even stil als voorheen, toen Kees nog alleen in school was. Toch durft hij zich nog niet te verroeren, zo bang is hij.

Eindelijk waagt hij het zijn hoofd op te tillen en voorzichtig over de rand van de bank heen te kijken. Er is niemand te zien: een leeg lokaal met banken en een kast, dat is alles.

Behoedzaam en nog voorzichtiger dan eerst, gaat hij nu tussen de rijen banken door, de klas uit. Zijn hart bonst nog in zijn keel.

Bijna, bijna!!

O, als die voetstappen eens hadden stilgehouden voor

het lokaal, waar hij in zat, als de meester hier eens binnengekomen was. . . .

Gelukkig, dat het nog zo goed afgelopen is.

Maar nu ook zo gauw mogelijk weg! Weg uit dit ge-

bouw, waar hij zo vreselijk is geschrokken. Maar zijn wiel heeft hij.

Nog doodsbleek grijpt hij de knop van de deur en duwt, om zo gauw mogelijk buiten te zijn, bij Henk.

De deur beweegt zich niet.

Dan ziet hij, hoe dom hij doet: hij moet nu natuurlijk

niet duwen, maar trekken en hij trekt, . . . hij trekt. Tjong, wat klemt die deur! Hij pakt de knop met beide handen vast en weer trekt hij, nog harder!

't Gaat niet!

Dan, o dan weet Kees opeens iets vreselijks, iets wat nog veel erger is dan straks, iets waarover hij in snikken uitbarst, zo vreselijk is het: De deur is op slot gedaan!

IV

Toen het donker werd

Met zijn handen in zijn zakken liep Henk heen en weer voor school. Hu, 't was toch al aardig koud en 't werd al een beetje donker ook.

Zou Kees al in het lokaal zijn? dacht hij. Zou het wiel nog op zijn plaats gelegen hebben? Stel je voor, dat de meester het nou 's weggehaald had, of ergens anders had neergelegd.

Dat was natuurlijk onzin, dat deed hij nooit, dus zou hij het nu ook wel niet gedaan hebben.

Hè, hij wou dat Kees goed en wel weer buiten was: hij was er eigenlijk niet helemaal gerust op; als er eens iets gebeurde of als de meester het later eens merkte. Hij had het nooit gedaan, hoor. Vast niet!

„Zo, ventje, wat loop jij hier in je eentje! Je doet net of je kou hebt. Ga jij maar gauw met mij mee naar huis. 't Is veel te koud buiten.”

Verschrikt keek Henk om, keek toen in het gezicht van zijn vader.

Naar huis? En Kees dan?

Dat Kees in school was kon hij natuurlijk ook niet zeggen, daardoor zou hij alles verraden.

Als hij nu meeging, dan zou hij Kees in de steek laten en dan zou Kees niemand vinden als hij buiten kwam.

„Ja . . . ,” begon hij, „ja maar”

„Je hebt zeker nog geen zin, hè. 't Is veel te koud om nu nog buiten te lopen. Of wacht je soms op iemand?”

„Nee of eh ja, 'k weet het niet , Kees moet nog komen,” stotterde Henk.

„Nou, die komt toch zeker hier niet, is 't wel? Ga jij maar lekker met mij mee, hoor.”

Toen ging Henk, want, nee, hij kòn het natuurlijk niet zeggen, dat andere, van Kees.

Hij zou morgen wel aan Kees vertellen, dat het zijn schuld niet was, en dat hij er niets aan doen kon, dat hij niet was blijven wachten. Vervelend anders, dat vader nu juist voorbijkwam. Zou Kees kwaad op hem zijn?

's Omkijken of hij er nog niet aankwam. . . . nee, nog niets te zien. Nou, hij zal straks wel komen, hoor; 't zou anders flauw zijn als hij kwaad was.

.
Langzaam, heel langzaam was het donker geworden. Schuchter waren de eerste sterretjes komen kijken, eerst een paar, en nu, nu alles donker is, zijn het er duizenden; overal waar je kijkt zijn ze.

Ze kijken brutaal door de kale boomtakken heen, door dakraampjes, door ruiten van schoollokalen. Ze kijken maar, niets dan kijken doen ze.

En ze zien hoe daar, ergens in een grote school, in een donkere klas, in een kleine bank een jongen zit, een jongen, die voorover is gevallen op zijn armen. Af en

toe schokt hij met zijn schouders nog wat op en zijn hele lichaam schokt mee. Huilen kan hij nu bijna niet meer.

Ja, straks, straks wel. Toen hij gevoeld had, dat de grote groene deur met de gekrulde ijzeren scharnieren op slot zat, dat hij opgesloten zat in de grote school, ja, toen. . . .

Toen had hij eerst wild aan de deur gerukt, steeds harder en daarna, toen hij gezien had, dat het niets hielp, woest geschopt; met zijn hakken had hij als een razende getrapt en zijn vuisten hadden onbarmhartig op de gevangenisdeur gebeukt, tot zij er rood van waren geworden en brandend pijn hadden gedaan. Angstig was hij de gang doorgerend, naar de achterdeur en ook daar had hij geroepen, geschreeuwd, maar alleen zijn eigen stem had hem in zijn oren geklonken.

Ten einde raad was hij neergevallen in een bank en had het uitgesnikt.

En steeds was het donkerder geworden en steeds hadden er meer sterretjes nieuwsgierig naar binnen gekeken, naar dien jongen, die zo vreemd deed, en die zoveel verdriet had.

Nee, ze wisten niet, wat die jongen allemaal gezegd had en ze wisten ook niet, dat het de eigen schuld van dien jongen was, dat hij zoveel verdriet had. Dat hij zichzelf had uitgescholden voor gemenerd, voor dief; dat hij nu vreselijk veel berouw had. Nee, dat alles wisten ze niet, die sterren.

Wel zagen ze, hoe in het donkere schoollokaal twee handen gevouwen werden en hoe eerbiedig twee lippen bewogen.

Wat die lippen zeiden konden ze echter niet horen.

Doch Eén was er, Die het wèl kon horen, Eén, die véél hoger woont dan de sterren. Die de zon en de maan en de sterren het licht geeft; Eén die het kwade en de zonde haat, maar Die vergeeft en helpt als berouw getoond wordt en om vergeving wordt gevraagd.
Die hoorde dat alles wel.

V

Hoe het verder afliep

Ik begrijp er niets van, waar die jongen toch blijft; 't is nu al, laat 's kijken, ja, 't is nu al kwart over acht."

Met gefronste wenkbrauwen keek Kees' vader naar de klok, vouwde de krakende krant om en ging door met lezen.

„Ik denk, dat hij nog even met Henk mee naar huis is en dat ze zo aan 't spelen zijn, dat ze de tijd vergeten," zei moeder.

„Ja, allemaal goed en wel, maar 't is nu toch onderhand tijd om thuis te komen, zou ik denken. Hij moest al in bed liggen."

Toen was het weer stil in de huiskamer van het huis, waar Kees woonde. Op de schoorsteen stond de klok zachtjes te tikken; in een hoek, op een kussen, lag poes heerlijk te spinnen. Vader las de krant en moeder stopte kousen.

Zo schoof langzaam de klokke-wijzer lager, steeds lager, tot opeens een „Bim-Bam" de stilte brak. Traag

golfde de klokslag weg, dan was het weer even stil als zoëven.

Opnieuw krantengeritsel, twee ogen, die naar de wijzerplaat tuurden.

„'t Is nu toch al halfnegen, hoor. Wat zou er toch aan de hand zijn?”

„Ik zal eens aan de deur gaan kijken, of hij er nog niet aan komt.”

Toch ook wat ongerust over het lange wegblijven van Kees ging moeder naar de voordeur, keek buiten rond, maar er was niemand in heel de straat te zien. Toen ging ze, nog ongeruster, weer naar binnen.

Als even later vader weer achter zijn krant is weggedoken en moeder weer ijverig doornaait, weet vader toch feitelijk niet, wat hij leest. Hij kan er zijn gedachten niet meer bij houden, denkt steeds aan zijn jongen, en moeder moet telkens opnieuw de draad in het oog van de naald steken, omdat ze te ver doortrekt, ook al omdat ze niet aan de kousen denkt. Alleen poes spint rustig verder, haar oogjes tot spleetjes dichtgeknepen; ook de klok tikt door, alsof er niets aan de hand is.

Even wordt er gekucht, dan staat vader met een ruk op, legt zijn krant open op tafel neer.

„Ik ga 's bij Henk vragen, of die er soms meer van weet.”

„Ja, doe dat, want”

.. ..

Even later stapt iemand haastig naar buiten, zijn kraag hoog opgezet en loopt met grote stappen de straat uit. Af en toe kijkt hij om zich heen of hij niet iemand ziet, maar dan stapt hij weer stevig door.

Hij is erg ongerust geworden, Kees' vader. Dat is nog

nooit gebeurd, dat zijn zoontje zo laat thuisgekomen is; er móet iets bijzonders aan de hand zijn, vast en zeker.

Eindelijk blijft hij staan, tuurt in het donker naar het naamplaatje, dat op de deur staat en trekt dan aan de bel.

Binnen wordt een deur open- en dichtgedaan, een knopje van het electrisch licht omgeknipt en de deur gaat open.

„Goedenavond,” klinkt een mannenstem van buiten.

„O, wacht 's, u bent meneer Vermeer als ik me niet vergis, hè,” zegt iemand van binnen.

„Ja, dat ben ik. Ik kom 's even vragen of Kees soms nog hier is.”

„Kees? Nee, die is hier heel de avond niet geweest.”

„Niet?”

De stem van buiten wordt een beetje angstiger.

„Nee, maar komt u even binnen, misschien dat ze in huis iets weten. Is hij nog niet thuis geweest dan?”

„Nee,” zegt de man buiten, terwijl hij binnenstapt, „mijn vrouw dacht, dat hij hier was, omdat Henk hem was komen halen, ik begrijp er nu helemaal niets meer van.”

Even later staan beide mannen in de huiskamer. Dan doet meneer Vermeer het verhaal nog eens van voren af aan.

Opeens schiet Henks vader iets te binnen.

„Luister eens even,” zegt hij, „ik moest een uurtje geleden nog even een boodschap doen en toen ik terugkwam vond ik Henk bij de school. Toen ik tegen hem zei, dat hij met mij mee naar huis moest gaan, deed hij net of er iets aan de hand was. Hij had het er nog over

dat hij op Kees moest wachten ook, geloof ik. Ik vermoed, dat hij er wel meer van zal weten."

„Wil je Henk even gaan halen, vrouw?"

Henks moeder gaat naar boven; de trap kraakt.

Als Henk na een paar minuten met nog slaperige ogen in zijn pyama beneden staat en hoort, dat Kees nog niet thuis is, schrikt hij geweldig.

„Nog niet thuis en . . . o, dan zit hij misschien nog wel in school!"

„In school? Hoe kom je daar nou bij? Wat moest hij daar doen? Vertel op, wat je er van weet!"

Stukje voor brokje komt nu het hele verhaal voor de dag.

Als Henk zwijgt, is het een ogenblik angstig stil in de kamer.

Dan is het Kees' vader, die spreekt.

„Gaat u even mee, dan gaan we naar school toe"

.. .. .

. . . . „En nu wilde ik hem natuurlijk wel weer graag uit school hebben, meester."

In de vestibule van het grote meestershuis heeft vader het hele verhaal, zoals hij het nu van Henk heeft gehoord, nog eens gedaan.

„Ja, ja, dat begrijp ik," zegt meester, „ik zal direkt met u meegaan."

Haastig schiet hij zijn jas aan en trekt de deur achter zich in het slot.

Na een paar stappen staan ze voor de school. Sleutels rammelen en even later lopen de drie mannen in de donkere, stenen gang.

„Ik zal u voorgaan," zegt meester.

„Zo, dan zal hij wel in dit lokaal zitten.”

In het donker graait een hand langs de muur en zoekt. Ha, daar heeft hij het. Even de knop omdraaien en dan straalt een zee van licht over de bruine banken heen.

Op de voorste bank, met zijn hoofd op zijn armen ligt Kees, onbeweeglijk.

Zachtjes lopen ze naar hem toe, de meester en de twee vaders. Rustig en eentonig gaat de ademhaling van den jongen. Een stem fluistert zachtjes: „Hij slaapt.”

Twee hoofden knikken.

Dan tikt vaders grote hand tegen Kees' schouder.

Met een ruk zit hij rechtop, knippert met zijn ogen te-

gen het felle licht en kijkt verwonderd met zijn door tranen rood geworden gezicht rond.

„Kees, jô....”

Hees klinkt vaders stem.

Even trillen de lippen van Kees, dan, met een bons, valt hij weer neer op zijn armen en snikt het uit.

„Ik.... hi.... heb.... hi.... er zo'n.... zo'n.... spijt van.”

Tranen rollen over zijn wangen.

„.... Ik....”

Klaaglijk klinkt het gehuil, klaaglijk klinkt zijn stem, vol verdriet, vol berouw....

..
De wind is feller geworden en jaagt voort, door de straten, door de bomen, langs de huizen, langs de ramen.

Meegesleurde bladeren tikken ieder ogenblik tegen de ruiten, en dan stuiven ze weer verder, naar een volgend raam, naar een volgend huis, naar een volgende straat. En de wind giert.

Sterren zie je bijna niet meer. Een enkele waagt het soms nog van onder een wolk naar omlaag te loeren. Onrustig woelt een jongen in zijn bed om en om. Hij kan niet in slaap komen; hij moet maar steeds luisteren en denken. Luisteren naar het spel van de bladeren en de wind en denken aan alles, wat vandaag gebeurd is, wat nu voorbij is.

Aan zijn angst in de school, toen hij als een muis in de val zat; hoe hij radeloos van angst was geworden en hoe hij toen gebeden heeft.

En toen. . . ja, toen, daarna, is hij in slaap gevallen en hij heeft doorgeslapen tot. . . .

O, wat was hij tòn angstig geworden, toen ze daar vlak voor hem stonden, meester, vader en Henks vader. Nee, niet dat hij bang was voor straf, die hij misschien krijgen zou, o nee, maar wat zouden ze nu wel van hem denken, vader en de meester. . . .

Heftiger was zijn hart gaan kloppen, dieper had hij zich geschaamd, duidelijker voelde hij nu, hóé verkeerd hij had gedaan.

Rustig hadden ze toen nog met hem gepraat; hij wilde het erkennen, dat hij zonde had gedaan, zonde, waarmee je God verdriet deed. Nog véél meer dan vader en moeder.

Daarna zijn ze nog naar den meester van zijn klas geweest.

Ook daar heeft Kees 't hele verhaal gedaan en den meester om vergeving gevraagd. En toen, ja wat was dat aardig geweest, toen mocht hij het wiel, dat hij nog in zijn zak had, tòch houden!

En thuis. . . .? Daar had hij het nog erg te kwaad gehad, toen hij zag, dat moeder zo ongerust was geweest en daarna. . . .

„Kees, jongen, heb jij zoiets kunnen doen? Ik dacht dat jij een éerlijke jongen was. Nee, je valt me tegen!” Dat had moeder gezegd, dat was het ergste geweest.

Hij was op moeders schoot neergevallen, had gesnikt dat hij 't nooit, nooit meer doen zou, dat hij er zo'n spijt van had. . . .

Zacht had toen haar hand over zijn hoofd gestreken; ze had gezegd dat zij het hem dan wel wilde vergeven,

maar dat hij dan ook nog moest vragen, of de Heere
het hem wilde vergeven.

En dat had hij gedaan, straks, toen hij naar bed was
gegaan.

Toen was hij neergeknield en had alles verteld aan den
Heere en hij had om vergeving gevraagd. En hij wist,
dat de Heere het vergeven had ook.

Alles!

Hu, wat ging die wind te keer; hoor 's! Nu zal hij gauw
gaan slapen.

Bladeren tikten weer tegen het raam.

Een lichtstraal van de maan schoot naar binnen. Een
wolk joeg voorbij.

Toen was het weer donker.